

UNIREA POPORULUI

Proprietar: IULIU MAIOR junior

ABONAMENTUL PLĂTIT ÎNAINTE:

pe un an 10.000 Lei,

pe o jumătate de an 5000 Lei.

pe trei luni 2500 Lei.

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933

Intemeietori: Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior

Director: ION POPU-CĂMPEANU

Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 168

ABONAMENTELE

incep la 1 Ianuarie, 1 Aprilie,
1 Iulie și 1 Octombrie.

Prețul acestui număr 200 Lei

Sat și oraș

de N. Comșa

Vieța oamenilor în orice parte a lumii civilizate, se desfășoară din punct de vedere al locului și al ocupațiilor, sub aceste două forme: sat și oraș. Fiindcă neamul românesc este unul din neamurile civilizate ale lumii și viața noastră a Românilor are aceste două forme: de sat și oraș. Este aceasta un lucru firesc? Este apoi necesar pentru neamul nostru a avea, pe lângă sat, și oraș? Ce legătură trebuie să fie între sat și oraș? Iată câteva întrebări, răspunsul cărora ne va lămurii deplin asupra celor două forme de viață.

Satul este fără îndoială forma cea mai veche de viață a oamenilor. În vremurile de demult, când oamenii trăiau muncind pământul mai mult cu brațele decât cu mașinile și mai ales când ei trăiau mai mult din păstoritul oilor și vitelor, viața de oraș nu era de lipsă și nici nu existau orașe. Cu timpul însă, când oamenii înmulțindu-se, au fost siliți a lucra pământul cât mai bine pentru a-și scoate din brazda lui neagră pâinea și mălaiul, ei, ca să-și ușureze munca, au început să iscodească fel de fel de unelte ajutătoare în muncă. Nu puteau uneltelor de lipsă, de aceea încă foarte de mult oamenii s'au împărțit în două: unii — cei mai mulți — au rămas la munca pământului, iar alții s'au ocupat numai cu facerea uneltelor și mașinilor de lipsă la acea muncă. Producătorii de unelte s'au strâns cu vremea într'un loc, căci aveau lipsă unii de alții. Alături de aceștia s'au așezat oamenii cari se îngrijiau de viața de stat, adică funcționarii de tot felul, și așa în felul acesta s'au născut orașele. Este, deci, un lucru cu totul firesc ca oamenii să trăiască azi în sate și orașe. Tot așa de firesc este și faptul că între viața de la sat și cea de la oraș să fie o oarecare deosebire, căci cu totul deosebită este ocupația lor.

Că viața în sat este ceva de lipsă omului, nimeni nu se îndoiește. Sunt însă, poate, unii din oameni cari cred că orașele nu sunt de lipsă pentru viața ne-

mului. Alții spun uneori că orașul este numai o greutate pentru săteni, căci aceștia prin munca și dările ce le dau trebuie să-și țină și pe cei cari trăiesc la oraș. Din explicația ce am dat mai sus asupra felului cum s'a născut orașul se poate culege și răspunsul cuvenit celor cari ar crede astfel despre oraș. Dar ca să se convingă cineva și mai bine ce înseamnă orașul pentru viața satului, n'are decât să-și arunce afară din curte furca de fier, găleata de apă, toate vasele de la bucătărie, furculița și cuțitul, coasa, fierul de la plug și toate celelalte lucruri aduse de la oraș. Atunci va vedea și va simți dacă orașul este o greutate ori o binefacere pentru sat. Săteanul fără lucrurile duse de la oraș va fi redus cu traiul foarte aproape de acela al animalelor. Și acesta este un mare adevăr, la care trebuie să se gândească toți sătenii.

Dacă așa stau lucrurile, — și vedem cu ochi că așa sunt —, atunci este ușor de înțeles legătura care trebuie să fie între sat și oraș. Satul și orașul sunt două fețe ale vieții omenești. Viața civilizată a omului nu poate exista numai într'una din aceste fețe, întocmai după cum nu ne putem închipui un ban cu o singură față. Sătenii prin munca lor scot din pământ hrana pentru ei și orașenii; orașenii, prin lumina cărții, prin unelte, mașini și tot felul de iscodiri ale minții, se străduiesc să facă munca săteanului cât mai ușoară și cât mai producătoare. Satul și orașul sunt deci unul pentru altul cel mai mare binefacător. Trăind în bună înțelegere unul cu altul, ele vor duce viața neamului spre belșug și fericire.

Drapelul românesc fâlfăie la Londra

Pentru întâia dată după șase ani, drapelul României a fâlfăit din nou deasupra Legației române din Londra, cu prilejul zilei de 10 Mai. Domnul Ministru Constantinescu a primit cu acest prilej colonia românească. Primirea a fost deosebit de prietenoasă.

Agru

Asociația Generală a Românilor Uniți cu Roma, prescurtat AGRU, a fost întemeiată în 1929, cu gândul de a da mirenilor noștri puțința de a lua parte cât mai mult la apostolatul preoților. Această asociație a dat în primii săi ani roade dintre cele mai alese și mai bogate. În timpul din urmă a început însă, în multe părți, să tânjească, fie din cauza vremurilor de grea încercare prin care am trecut, fie din cauza unor oameni al căror zel a slăbit. Asociația are lipsă de o primenire adâncă.

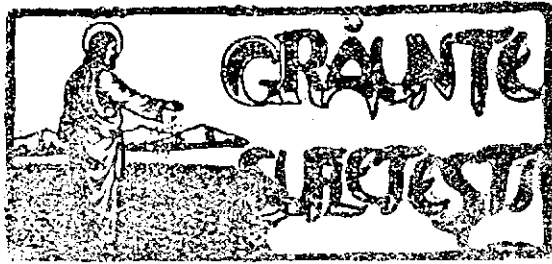
Agru vrea să fie la noi Români ceea ce este *Acțiunea Catolică* în țările din Apus. Scopul său este educația creștină a conștiinței tuturor membrilor săi, și prin aceștia a cât mai multor oameni. Agru vrea să aibă cât mai mulți membri ce-și trăiesc deplin credința. Agrul combate, prin toate mijloacele drepte și legale, pe care le are la îndemână, duhul păgân care vrea să pună stăpânire pe oameni. El luptă contra tuturor încercărilor dușmanilor care vreau să înlocuiască drepturile lui Dumnezeu cu drepturile omului. El vrea să readucă pe Hristos în familia, statul și societatea românească. El apără interesele sufletesti și trupesti ale poporului, și în chip deosebit ale claselor muncitoare. El urmărește apărarea drepturilor și libertății Bisericii, precum și apărarea moralității publice contra filmului imoral, contra scrisului murdar, contra sudalmei și blasfemiei, contra alcoolismului, ș. a. m. d.

Agru nu face politică. Urmărind interesul sufletesc al oamenilor și binele religiei, el se ridică deasupra tuturor partidelor și rămâne străin de luptele lor. Membrii săi se pot înscrie în orice partid politic cu condiția ca acel partid să nu lovească în credința și morala creștină.

Membru al Agru-lui poate fi orice Român unit care trăiește în pace cu Biserica. Și e de dorit ca toți cei ce țin la mântuirea sufletului lor și la mântuirea neamului să se înscrie cât mai neîntârziat în Agru și să muncească în sânul acestei preafrumoase asociații cu toată căldura inimii lor, sub conducerea Bisericii.

Pentru a-și ajunge deplin scopul, Agrul are lipsă de o adâncă primenire, ceea ce se va putea face numai atunci când va avea cât mai mulți membri care înțeleg să predice credința și morala creștină cu pilda vieții lor și care înțeleg să se devoteze cu deplină inimă pentru cauza lui Hristos. Dar în această chestiune va trebui să-și spună cuvântul său apăsător Congresul general, care nu poate să mai întârzie mult.

Ioan Vultur

Preacurata, dă bolnavilor vindecare

La Lourdes (Lurd) în Franța, unde în 11 Februarie 1858, Preacurata s'a arătat ciobăniței Bernadeta, credincioșii aleargă din toate părțile, s'o salute pe Maica Domnului și să-i ceară ajutorul în necazurile și amărăciunile care le chinuesc vieța.

Aleargă mai ales bolnavii, acești încercați de suferință, cu trupurile lor măcinate de boatele cele mai grozave, ca la doctorul cel mai iscusit și mai milostiv. Și mulți după ce s'au spălat cu apă din izvorul minunat, s'au după ce s'au rugat cu credință se întorc acasă sănătoși, lăsând acolo, la peștera Mariei, cărțile cu care au venit, ca o mărturie a dragostei și a bunătății acestei mame a creștinilor.

Dar dintre miile de minuni, să ne oprim la una. Un tânăr francez, grav bolnav, văzând că nu mai e nici o nădejde de scăpare, a rugat pe ai săi să-l ducă la Lourdes. Deși nu credeau că va ajunge viu până la Lourdes (așa era de bolnav) ca să-i facă pe voie, l-au dus. Acolo l-au așezat între sutele de bolnavi, pe marginea aleei, pe care trebuia să treacă episcopul cu sf. Cuminecătură și să-i binecuvinteze. Când a apărut episcopul, din gura celor înfrățiți cu durerea țâșnea rugăciunea credinței: Doamne, fă-mă să văd, Maica Domnului fă-mă sănătos. Ajungând la bolnavul nostru, l-a binecuvântat cu sf. Cuminecătură. Cum însă dorința nu i-s'a împlinit, adunându-și toate puterile a strigat: „Isuse, nu m'ai vindecat; te voi spune Mamei tale”.

Auzind aceste cuvinte, episcopul care trecuse la alt bolnav, s'a întors înapoi binecuvântându-l încă odată. După această binecuvântare, tânărul se ridică de pe targă și pășind în urma episcopului, strigă: „Isuse,

m'ai vindecat; te voi spune Mamei tale, să mă ajute să-ți mulțumesc”.

La rugăciunea și întreprinerea acestei mame sfinte, atâtea trupuri se însănătoșează, atâtea boli dispar, ca vrăjite. Dar să nu mergem prea departe. Câți dintre noi nu pot să spună că Preacurata Fecioară i-a vindecat de atâtea boale, în fața cărora doctorii lumii rămăneau neputincioși?

Și dacă totuși, nu toți cei care aleargă la ea, cerându-i vindecarea, o primesc, aceasta se datorește faptului că durerea le e necesară încă pentru purificare și pentru ca să se apropie mai mult de Dumnezeu. Și e un mare adevăr acesta: boatele, pe mai mulți i-au întors la Dumnezeu decât fericirea.

Când Preacurata nu vindecă trupul, vindecă sufletul care are mai mare lipsă de vindecare. Și când acesta este vindecat, omul devine creștinul convins, care prin durere și jertfă caută să se apropie de ea, Maica Durerilor și de fiul ei Răscumpărătorul lumii, contribuind astfel la opera aceasta mare, a mântuirii sufletelor.

Dar Maria este și mângâierea celor întristați.

Un mare scriitor francez, vizitând un spital de leproși din Koyama (Japonia) și văzând mizeria de acolo și pe bolnavii cărora le cădea carnea de pe oase, a întrebat pe preotul care conducea spitalul: „Părinte dragă, cum poți sta între hoiturile acestea? Cine te ține între acești nenorociți?”

Preotul, luându-l de braț îl conduse în grădină și acolo dintre niște tufe îi întâmpină zâmbetul cald și duios al Preacuratei. (Era o statuie). „Vezi, domnul meu, secretul? Când m'apasă tristețea, când îmi vine să fug de aicea, vin în grădină și zâmbetul ei mă întărește, mă mângâie și mă susține între acești nenorociți, pe care durerea i-a răstignit pe altarul jertfei”.

O, de câte ori, după o rugăciune, sau după o simplă invocare a Preacuratei întristarea dispăre și în suflete coboară pacea iar în inimi veselie.

Să alergăm la ea în toate împrejurările vieții căci așa este voia lui Dumnezeu, ca toate darurile prin ea să ni le împartă.

Simion Ion Crișanu

De-ale plugăriei

Lucrarea pământului în dijmă și arendă. În urma aplicării dispozițiilor legii pentru reforma agrară, starea proprietăților agricole s'a schimbat mult. Din cauza aceastei legea din 22 Martie 1937 pentru încurajarea agriculturii și legea din 24 Aprilie 1940 privitoare la invoielile agricole și rânduirea muncii agricole, au trebuit schimbate.

Ministrul agriculturii a și întocmit un decret-lege, care face aceasta schimbare.

Potrivit dispozițiilor acestui decret-lege, dijma se desființează și se stabilesc condițiile pentru lucrarea pământului prin angajarea de lucrători cu contract și prin arendare.

Contractele cu lucrătorii agricoli se pot încheia cu ziua, lunar, sau anual, iar plata se va face în bani sau în natură, ori și în bani și în natură.

Pe lângă aceasta mai pot primi locuința sau hrană. Locuința trebuie să fie sănătoasă iar hrana bună și îndestulitoare.

În caz de boală, proprietarul este obligat ca timp de o lună să se îngrijească de ajutor doftoricesc și de plățirea cheltuielilor pentru leacuri. Muncitorii angajați cu contract, încă sunt obligați să-și îplinească slujba, răspunzând cu salariul lor pentru pagubele ce le-ar putea pricinui prin neglijență sau rea voință.

În arendă nu pot da pământul decât cei puși sub tutorat sau cei cărora li s'a numit un administrator vremelnic, apoi funcționarii publici, militarii în activitate, pensionarii publici, cei cari sufer de vre-o boală, precum și bătrânii trecuți de 57 ani împliniți.

Arendarea se va face numai în bani sau în natură.

Subarendarea e oprită.

Cei cari nu îndeplinesc dispozițiile legii se vor pedepsi:

1. Proprietarii cari lucrează pământul în dijmă cu amendă dela 100.000 Lei până la un milion.

2. Cei cari nu vor da locuință bună și hrană îndestulitoare muncitorilor, cu amendă dela 10.000—100.000 Lei.

3. Lucrătorul care nu se prezintă la lucru sau părăsește munca pentru care s'a angajat cu o amendă de 1000—10.000 Lei.

4. Cei cari vor subarenda pământul arendat sau îl vor lucra în dijmă, cu o amendă egală cu de zece ori prețul aranzii.

Foița „Unirii Poporului”

Intâmplări din război

Fă rău, ca să iasă bine

Acestea ar putea să fie cuvinte de păgân, dar nici de cum de creștin cu frica lui Dumnezeu. S'a întâmplat însă și asta, și de aceea vreau să vă povestesc.

Într'o vreme în timpul războiului din 1914—18, între Austria și Ungaria erau închise granițele ca să nu poată trece de-ale mănecării dintr'o țară în alta, deși erau unite sub un singur împărat și aveau și armată care servea pentru amândouă țările. Mai cu seamă nu era iertat să treacă grăsime din Ungaria în Austria. La granița Ungariei jandarmii unguri căutau prin toate pachetele și geamantanele călătorilor, și la care găseau ceva grăsime, slănină, unsoare sau unt, le confiscau.

Într'un compartiment era o doamnă cu două geamantane și un domn cu un pachetel ca de un kilogram. Când se apropia trenul de vamă, domnul vâri pachetelul în măneca paltonului, pe care îl atârna în cui. Se vede că el nu se temea că vor căuta jandarmii tocmai în măneca în care își ascuasese el

cutia cu unt. Doamna lăsă geamantanele unde erau.

La vamă, jandarmii intrară în compartiment și provocară pe doamnă să deschidă geamantanele. Ea se prefăcu că vrea să deschidă, și zise năcăjită:

— Dumneavoastră credeți că eu port unt în geamantane. Căutați și nu știți unde să căutați. Uite, domnul acesta are ca un kilogram de unt în măneca paltonului, și acolo nu căutați, ci căutați în geamantanele mele...

Jandarmii cât ce auziră că domnul acela are unt în măneca paltonului, lăsară pe doamnă în pace și căutară la acela, unde și găsiră, și-l luară, ieșind din compartiment și lăsând pe doamna cu geamantanele nedeschise.

După ce ieșiră jandarmii, domnul acela se adresă necăjit doamnei: — Bine Doamnă, dumneata ce-ai avut să mă tradezi pe mine și să mă faci să rămân fără de unt? Dacă nu spuneai dumneata, jandarmii nu căutau în măneca paltonului meu, și nu mi-ar fi luat untul.

— Nu vă supărați, Domnule — îi zise doamna —. Eu i-am îndemnat să caute la Dumneavoastră, ca să nu caute la mine. Dumneavoastră aveți abia un kilogram de unt, pe când eu am amândouă geamantanele pline. Nu ați rămas de pagubă, căci kilogra-

mul Dumneavoastră a scăpat pe al meu, iar eu în loc de un kilogram vă voi da două, și suntem câștigați amândoi.

Domnul zimbi mulțumit și își primi două pachete de unt în locul celui pe care i-l-au luat jandarmii din mănecă, iar doamna își închise bine geamantanele, căci trenul plecase și erau departe dela vamă și dela graniță. Doamna a făcut rău, adică a spus pe domnul acela că a ascuns untul, pentru ca să iasă bine, adică să scape o măsură cu mult mai mare.

Câte odată merge deci și asta: — Fă rău, ca să iasă bine.

Câte odată adevărul n'are crezământ ca minciuna

Se întâmplă uneori și asta, că spui cuiva adevărul curat și pe față, și nu te crede; iar dacă i-ai spune o minciună frumoasă și gogoneată, ar crede-o.

În anul 1925 s'au făcut multe pelerinaje la Roma, căci era o înscriere în șirul sfinților de multe persoane dintre cele trecute la cele veșnice. Din toate țările Europei, și chiar și din Asia și Africa au mers atunci la Roma, ca să vadă pe Papa, să asculte slujbele cele minunate și fără pereche în lume, și să se închine la mormintele Apostolilor Petru și

Serbarea din 15 Mai dela Blaj

Ziua de 15 Mai, când s'au împlinit 98 de ani dela marea adunare din patruzeci și opt, de pe Câmpia Libertății, a fost prilej de mare sărbătoare la Blaj. In aceasta zi a venit aici și Dl Primministru Dr. Petru Groza cu membrii guvernului: Dnii Tudor Ionescu, ministrul minelor, Gheorghiu-Dej, ministrul comunicațiilor, Constantinescu-Iași, ministrul informațiilor, Romulus Zăroni, ministrul agriculturii, General de Corp de Armată Vasiliu Răscanu, ministrul de Războiu, General de Corp de Armată V. Atanasiu, comand. armatei I, general L. Bărzotescu, comand. Corp. VI armată, Emil Bodnăraș, secretar general la Președinția Cons. de Miniștri și d-l Victor Eftimiu, președintele Societății scriitorilor români, pentru ca pe Câmpia Libertății, unde în 1848, moșii și strămoșii noștri au cerut ruperea lanțurilor iobăgiei și împărțirea pământului „fără răscumpărare”, să desăvârșească reforma agrară, împărțind sătenilor din județul nostru titlurile de împroprietărire.

Aranjarea și buna reușire a serbării, se datorește Dlui Dr. Petre Man, prefectal județului.

Încă din seara zilei de 14 Mai, au început să sosească delegații ai sătenilor și muncitorilor din județele vecine: Alba, Sibiu, Făgăraș și Târnava-mare, precum și delegații satelor din județul nostru, cu steaguri, cu cântece și cu muzică.

Domnul Prim ministru Dr. Petru Groza și Domnii membri ai guvernului, au sosit cu trenul dimineața pe la ora 10, fiind primiți în gară de autoritățile bisericești, civile și militare în frunte cu Dl Prefect Dr. Petru Man și Dl Primar al orașului L. Bucur.

Dela gară, domnii miniștri au mers deodreptul la biserică, unde s'a slujit Te-Deum. În Biserica Catedrală la Te-Deum a pontificat Ilustrit. Sa Dr. Victor Macaveiu, inconjurat de un sobor de preoți, iar la Biserica ortodoxă a slujit Păr. Protopop V. Opreș. Domnii Miniștri au participat la Te-Deum în ambele biserici.

După Te-Deum, amăsurat programului, urma ca în fața Bisericii Catedrale să se primească defilarea reprezentanților F. N. D., a

Pavel, și ale atâtor sute și mii de mucenici.

Mulți dintre pelerini sau dintre oamenii cari au mers atunci la Roma cu aceste gânduri evlavioase, nu s'au putut răbda să nu se gândească și la cele pământești, mai cu seamă că în Italia se găseau unele lucruri ca stofe, mătăsuri, și altele, cu mult mai ieftine decât la noi. Era greu însă de adus aceste stofe, căci la graniță cercetau jandarmii italieni, și le luau dela cine le găseau, sau puneau o vamă mai mare decât prețul stofei.

O doamnă își cumpărase printre altele, niște „dantele de Bruxelles”. Când se apropia trenul de graniță, doamna începu a ruga pe călători ca să-i ascundă care cum și unde poate câte ceva din cele cumpărate, până când va trece peste vizita de vamă.

Între călători era și un călugăr „capucin” sau de aceia cari au giugă la haină, cu care își acopere capul în loc de pălărie. Doamna își ascunse cum putu ce avea, dar îi rămase o bucată de dantelă pe care nu știa unde s'o dosească. Zise în glumă către călugăr: — Părinte, în giuga sfinției tale ar încapa asta, și acolo de sigur că n'ar căuta jandarmii italieni. Te rog primește-o și ascunde-o acolo până vom trece peste vizita bagajelor.

— Eu o primesc doamnă, zise călugărul, dar dacă mă va întreba cineva, eu voi

armatei, a școlilor, a delegațiilor județelor vecine, a sindicatelor și a plugarilor. Dar, din cauza ploii, care se revărsa din abundență, ca o mare binefacere pentru pământul încă destul de uscat, din cauza secetei de mai înainte, aceasta nu s'a mai putut face, și astfel pleacă cu toții pe Câmpia Libertății, unde începe adunarea.

Deschiderea adunării o face Dl *Radu Roman*, președintele Comisiei de plasă pentru reforma agrară.

Vorbesc apoi sătenii împroprietăriți *Pri-don Petru* și *Sabo Ioan*, mulțumind Domnilor Miniștri în numele tuturor celor împroprietăriți, pentru pământul ce au primit prin reforma agrară.

În numele Mitropoliei române unite și a școlilor vorbește Dl *Dionisie Maior*, directorul Liceului de băieți „Sf. Vasile cel Mare”, iar în numele bisericii ortodoxe vorbește Păr. V. Opreș, protopop.

Din partea F. N. D. vorbește Dl *N. Spătaru*, primarul orașului Târnăveni. Iar în numele județului vorbește Dl Prefect *Dr. Petru Manu*.

În numele scriitorilor români aduce omagii guvernului Dl *Victor Eftimiu*, președintele Societății scriitorilor.

Vorbesc apoi Dnii miniștrii *Tudor Ionescu* și *Gheorghiu-Dej*. Șirul cuvântărilor îl încheie Dl Prim Ministru *Dr. Petru Groza*, care într'o vorbire lungă, făcând și declarații politice, a arătat înfăptuirile de până acum și programul din viitor al guvernului.

După terminarea vorbirilor, Domnii Miniștri au împărțit mai multor plugari titlurile de împroprietărire.

Apoi au participat la banchetul ce s'a dat în sala mare dela Casina meseriașilor.

După masă, pe Câmpia Libertății au fost producții cu jocuri și cântece, după cari delegații satelor și a județelor vecine au plecat acasă.

Seara, cu trenul special, Dl Prim ministru împreună cu membrii guvernului, au părăsit Blajul reîntorcându-se la București.

Slujba de primar. Printr'un decret lege publicat în *Monitorul Oficial* din 9 Mai 1946, se oprește ca aceia cari au ocupat funcțiunea de primar în timpul dela 6 Sept. 1940 și până la 23 Aug. 1944, să mai poată ocupa aceasta funcțiune.

spune drept, căci n'am învățat să mințesc, ci întotdeauna am spus și voi spune adevărul.

— Pe Sfinția ta n'or să te întrebe, zise doamna, și li vâri dantela în giugă.

Veniră jandarmii și cercetară prin toate geamantanele. La unii au găsit unele, la alții altele, și n'a rămas necercetat decât călugărul cu dantela. Unul dintre jandarmi zise în glumă:

— Sfinția ta, nu cumva ai ceva marfă de contrabandă?

— Ba am în giugă niște dantelă de Bruxelles — răspunse călugărul zâmbind.

Jandarmul zâmbi și el, și trecu mai departe, fără să caute în giuga călugărului, unde de fapt se găseau câțiva metri de dantelă fină de Bruxelles.

Călugărul a spus adevărul, dar jandarmii nu l-au crezut, iar pe aceia cari mințeau că nu au nimic, îi căutau prin geamantane și nu găseau nimic, fiindcă lucrurile erau ascunse pe sub cămașe, încât toți călătorii erau corpolenți de credeai că vin de undeva dela îngrășare.

N. Lupu

Fiecare, singur știe unde îl strânge opinca.

Cine aleargă după doi iepuri, nu prinde niciunul.

Vieța cetățenească

Alungarea sărăciei

Când mai anii trecuți am întrebat un vrednic sătean, de ce se simte sărac, el a răspuns:

— D'aia, fiindcă nu am bani.

Mai deunăzi, l-am întâlnit iar, și l-am întrebat, cum o duce cu viața.

— Apoi, ne luptăm cu sărăcia — răspunse omul meu.

— Cum, tot cu sărăcia și acum când ai bani destui?

— E drept, avem bani, chiar prea mulți, dar n'avem ce cumpăra cu ei și d'aia tot săraci suntem.

Iată că din vorbele acestea s'ar putea crede că sărăcia se ține de român ca raia. Ori sunt bani, ori nu sunt, sărăcia rămâne. Asta dovedește că sărăcia nu se poate alunga cu banul, ci cu altceva...

Rea boală sărăcia. Dar chiar se poate pune întrebarea, oare se poate lupta împotriva sărăciei? S'ar putea ea alunga?

Înțelepții popoarelor au allat că învățătura care ar putea duce pe om la fericire nu poate fi decât următoarea:

Omenirea, adecă toate națiunile de pe pământ la un loc, ca și fiecare om în parte ar putea avea o viață mai bună, mai tihnită, mai fericită, dacă oamenii ar putea să se bucure de două drepturi, de două libertăți:

Libertatea de *credință* și

Libertatea de *exprimare*.

Aceasta înseamnă că: fiecare om să aibă dreptul a se ruga lui Dumnezeu cum îl stătuiește credința sa.

Iar libertatea de exprimare înseamnă că fiecare om să aibă dreptul a-și arăta părerea despre mersul treburilor în țară.

Aceste două libertăți sunt cheile vieții cetățenești a zilelor de azi și de mâine.

În acelaș timp, omenirea trebuie scăpată de două rele:

teamă și lipsurile

Mare lucru ar fi ca omenirea, ca și fiecare om să scape de teamă, de frică, de nesiguranța zilei de mâine.

Dar tot atât de mare lucru este ca omenirea să scape de lipsuri. Adecă de sărăcie. Căci lipsa de ceeace îți trebuie, înseamnă sărăcia.

Iată cele 4 învățături trase de înțelepții popoarelor din suferințele celui de al doilea mare război al lumii.

Fruntașii națiilor nu s'au mulțumit numai cu aflarea învățămintelor. Ci vor să le și înfăptuiască.

Astfel în „Charta Națiunilor Unite”, care este protocolul cel mare al înțelegerii dintre toate națiunile unite și iubitoare de pace, s'au înscris cele 4 învățăminte, ca să fie temelia Organizației Națiunilor Unite, sau pe scurt O. N. U., ceeace e bine de ținut în minte.

Despre toate acestea va fi vorba pe larg, cu alte prilejuri, în această rubrică a „vieții cetățenești”.

Dar eu socot de a mea datorie a scrie, din când în când, despre cea din urmă din temeliile amintite și anume despre puțința alungării sărăciei.

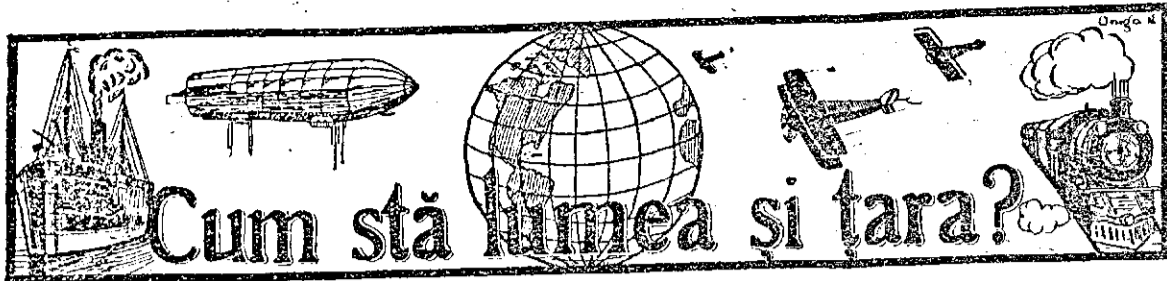
Cele arătate la începutul acestora dovedesc că sărăcia nu este în lipsa de bani. Ci în altceva.

Sărăcia sălășluiește în două împrejurări și anume: ea prinde rădăcină acolo unde sunt oameni leneși.

Dar chiar unde sunt oameni harnici, sărăcia totuși nu pierе, dacă lipsește... *organizarea economică*.

Grațian Mărcuș

Se pare că în curând vom avea alegeri. Din diferitele declarații făcute de unii fruntași politici și după cum scriu marile ziare din Capitală, se pare că toate partidele au început campania electorală. Deci, lupta este deschisă și alegerile generale se apropie. În diferite orașe ale țării se țin mari întruniri politice, cu care prilej se lămuresc programele în vederea câștigării masei populare, care vor avea să se pronunțe asupra viitoarei adunări parlamentare de mâne din țara noastră.

Zilele trecute România a reluat legăturile diplomatice cu vecina dela nord, Polonia. Această țară a trimis ca reprezentant al său, pe lângă guvernul român, pe d-l Ștefan Wengierow. Fie ca această revenire la vechea prietenie de odinioară, să deschidă o eră nouă de încredere și prosperitate pentru ambele țări.

Alegerile din Franța

Poporul francez a respins — la 5 Mai a. c. — cu o majoritate de peste un milion și jumătate de voturi, proiectul de constituție făcut de Adunarea Națională. Țara deci a răspuns printr'un *nu* categoric, ceea ce înseamnă că poporul francez a revenit la vechiul său spirit de echilibru, de judecată cumpanită, de care a dat totdeauna dovadă. Această hotărâre este plină de învățăminte pentru toată lumea. În lunie urmează să aibă loc alte alegeri pentru o nouă Adunare Constituantă.

† Dr. Gheorghe Fireza

În seara zilei de 30 Aprilie, a încetat din viață, la clinica din Cluj, după o scurtă și grea suferință, **Păr. Dr. Gheorghe Fireza**. Preot adevărat, după inima lui Isus, fire blândă și cu o minte scilpitoare, dela început s'a impus tuturor. Născut în comuna Uricani, jud. Hunedoara la 18 Noemvrie 1887 din familia fruntașă a Firezanilor, care în decursul vremurilor a dat bisericii și neamului bărbați de seamă: Școala primară a urmat-o în satul de naștere, apoi la Hațeg, iar liceul la Lugoj și Blaj. După terminarea liceului simțind chemare spre preoție și la indemnul unchiului său Dr. Daniil Fireza a mers la Roma, unde după studii strălucite a luat doctoratul în filozofie și teologie. Reîntors în patrie, în loc să aleagă un beneficiu mai bun, a fost numit administrator parohial la Beba Veche și mai apoi la Iancuhida, în Jugoslavia. Tânărul preot, plin de zel a lucrat mult pentru propășirea acestor parohii. În anul 1917 este chemat la Episcopie și numit profesor la Academia Teologică, care mai târziu desființându-se a fost numit profesor de religie la liceul din Lugoj. A urcat apoi toate treptele ierarhiei bisericești: secretar episcopesc, protonotar consistorial, canonic și vicar general. Modest din fire, după câțva timp a renunțat la demnitatea de vicar general, îmbrăcând haina simplă de călugăr iezuit. Petrece 3 ani în străinătate. Venit în țară ca cel dintâi călugăr iezuit român, întemeiază la noi ordul Iezuiților cu reședința la Totești, lângă Hațeg. Pe lângă datorințele destul de grele ale oficiului său, află totuși destul timp să se ocupe și cu literatura reli-

gioasă, publicând: „Pâinea celor mici“; „Apologetica religiei creștine“ și altele. Pe lângă aceasta a scris mult prin revistele și ziarele bisericești.

O importantă activitate a dezvoltat pe terenul misiunilor. Câte parohii nu l-au văzut pe Păr. Fireza, câți credincioși nu-și vor aduce aminte de cuvintele lui! De numele lui se leagă introducerea pentru prima oară în biserica noastră a devoțiunii „Calea Crucii“, atât de plăcută credincioșilor. Pentru promovarea vieții religioase a preoților a organizat „Asociația sf. Petru“, al cărui harnic director a fost.

Rămășițele pământești au fost aduse cu camionul dela Cluj în satul natal Uricani. Înormântarea s'a făcut în ziua de 4 Mai, prohodul fiind slujit de 13 preoți în frunte cu M. On. Ioan Pop, protopopul tractului Jiu. Au luat parte o mulțime de credincioși din Uricani și jur, precum și o delegație de credincioși din Totești, veniți cu lacrimi în ochi, să aducă ultimul omagiu păstorului lor sufletesc. A predicat Păr. Protopop Ioan Pop. În numele preoților a vorbit Păr. Ioan Traian. Au mai vorbit: P. C. S. Păr. Bodocan, în numele călugărilor iezuiți, Păr. Petru Berinde, Păr. Victor Șandru, în numele Bisericii ortodoxe și învățătorul din Totești în numele credincioșilor de acolo. Alături de mama lui, sora și cumnatul și toate rudeniile îl plângem toți aceia cari l-am cunoscut și l-am prețuit.

În veci pomenirea lui!

Pr. L. Bociat

Știrile săptămânii

Excursie școlară. Elevele din cl. VII și VIII a Liceului „Sf. Ecaterina“ din Blaj, sub conducerea doamnelor profesoare Maria Stoica, Felicia Rinea și Maria Bad, în zilele de 10, 11 și 12 Mai au făcut o excursie la Cluj, unde au fost găzduite cu multă bunăvoință de către surorile dela internatul de fete „Sf. Tereza“. Au fost primite în audiență și de I. P. S. Iuliu Hossu, episcopul Clujului, care cu multă duiosie le-a povestit suferințele pe cari le-a îndurat în timpul celor 4 ani de stăpânire străină. Iar la Grădina botanică au fost primite de d-l prof. Alexandru Borza, care le-a arătat toate frumusețile și bogățiile în plante ale serelor și ale grădinii. Au mai vizitat Biblioteca Universității, Academia teologică, Bisericile, Cimitirul și Parcul din Cluj.

Teatru la Crăciunel. În după masa zilei de Duminecă, 12 Mai, elevii clasei a VI-a dela Liceul Industrial „Sf. Iosif“ din Blaj, sub conducerea d-lui prof. Petre Eteneanu, au coborât în satul Crăciunelul de jos. Aci elevii Vasile Budașcă, Ion Vintilă, Marian Hancăș, Constantin Olteanu, Ioan F. Pop și d-șoarele Anuța Graur și Elena D. Jugănarul dela Liceul Comercial, au jucat foarte plăcut piesa „O noapte furtunoasă“ de I. L. Caragiale. Poporenii au rămas încântați de felul cum au jucat și s'au purtat elevii.

Școlile de aplicație din Blaj au aranjat Joi, 16 Mai, o serbare școlară foarte reușită. S'au declamat poezii și s'a jucat piesa „Brândușa“ în 3 acte. Publicul a răsplătit cu furtunoase aplauze această producție aleasă și pe micuții care și-au jucat rolurile admirabil.

Căsătorie. D-l Dr. Emil Bărbat, medic și profesor de Igienă la Liceul „Sf. Vasile cel Mare“ din Blaj și d-șoara Maria Bombonica Hopârtean, căsătoriți. Sincere felicitări.

Sinod preoțesc. Preoțimea română unită din protopopiatul Jiului, a ținut în ziua de 4 Aprilie, în filia Uric din parohia Răubărbat, sinodul de primăvară. Dimineața s'a slujit sf. liturgie. A predicat Păr. Vasile Berinde. S'au împărtășit peste 200 de credincioși. Sinodul a fost prezidat de Păr. Ioan Pop, protopopul tractului. S'a cetit rapoartele despre situația fondurilor. A conferențiat Păr. Dr. Eugen Suciu despre „Pastorația muncitorilor în lumina principiilor evangheliei“. S'au rezolvat mai multe chestiuni administrative.

Necrolog. Luni, 13 Mai, după lungi și grele suferințe, a încetat din viață **Traian Novac**, comerciant din Blaj, în al 66-lea an al vieții și 41-lea an al fericitei sale căsătorii. Odihnească în pace.

Concurs

Direcțiunea Liceului teoretic de fete „Sf. Ecaterina“ din Blaj, publică concurs pentru ocuparea unui post de pedagogă pe data de 1 Iunie 1946.

1. Concurențele trebuie să fie de religie greco-catolică.

2. Licențiate sau absolvente de Liceu sau Școala normală.

Actele care trebuie să le prezinte:

1. Certificat de studii. 2. Actul de naștere. 3. Actul de botez. 4. Cetățenie. 5. Cazier judiciar. 6. Certificat de bună purtare.

Cererile se vor înainta până la data de 31 Mai 1946, Mitropoliei Române unite. Salariul neto este de Lei 110.624.

Direcțiunea

Taxa poștală plătită în numerar, conform aprobării Nr. 13.837—42.